

Yapımı işinde, yükleniciye mevzuata aykırı olarak süre uzatımı verilerek gecikme cezası kesilmemesi sonucu ... TL'nin tazminine ilişkin hüküm

Kamu İdaresi Türü	Özel İdareler ☐
Yılı	2015
Dairesi	1
Karar No	10602
İlam No	18
Tutanak Tarihi	11.10.2016
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Gecikme Cezası

... yapım işi ile ilgili olarak idare ile müteahhit arasında imzalanan sözleşmenin "Süre uzatımı verilecek haller ve şartları" başlıklı kısmında, süre uzatımıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İşin süresi ve sürenin uzatılması" başlıklı 30 uncu maddesinin ilk iki bendinde; "İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici

kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her takvim günü için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.

Sözleşmesinde belirtilen mücbir sebepler ve/veya idarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır” denilmiştir.

Verilecek süre uzatımlarıyla ilgili olarak Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme Tasarısının (Anahtar Teslim Götürü Bedel İşler için) 19 uncu maddesinde süre uzatımı verilecek haller ve şartları ile ilgili olarak aşağıda belirtilen hükümler yer almaktadır;

“19.1. Sözleşmede öngörülemeyen durumlar nedeniyle sözleşme bedelinin %10’na kadar oran dahilinde bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre yükleniciye verilir.

19.2. Aşağıda sayılan hallerin, iş süresinin uzatılmasında mücbir sebep sayılabilmesi için, bu hallerin, yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesini engelleyecek nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi gerekir. Yüklenicinin mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve bu durumun yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

19.3. Mücbir sebep halleri:

- a) Doğal afetler,
- b) Kanuni grev,
- c) Genel salgın hastalık,

d) Kısımî veya genel seferberlik ilânı,

e) Gerektiğinde Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenecek benzeri diğer hallerdir.

19.4. İdarenin, bu Sözleşmede ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinde sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini öngörülen sürede yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi hallerinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır, ancak bu durumda yüklenicinin yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması şartı aranmaz.

İdareden kaynaklanan nedenlerle süre uzatımı verilebilecek haller:

İdarenin, işin sözleşmesinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini, yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi; bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına süre verebilir.

19.5. İşin süresi ve süre uzatımıyla ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.”

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca idare tarafından yükleniciye işin yapımı sırasında ek süre verilmesinin şartları vardır. Bunlar, işin sözleşmesinde

belirtilen mücbir sebepler ve idarenin sebep olduğu hallerdir. Mücbir sebepler Yapım İşlerine Ait Sözleşme Tasarısının 19 uncu maddesinde tek tek sayılmıştır. İdarenin sebep olduğu hallerden dolayı süre uzatımı verilebilmesi için ise, idarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini öngörülen sürede yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi şartlarının gerçekleşmesi gerekmektedir.

Söz konusu yapım işine ait ihale dokümanında ve işin sözleşmesinde işin süresi 160 gün olarak belirlenmiş olmasına rağmen, daha sonradan işin süresinin sehven 160 gün olarak belirlendiği, benzer işlerde işin süresinin 300 gün olduğu gerekçe gösterilerek sürenin 300 güne çıkarılması için karar alınmış ve müteahhite 140 gün ek süre verilmiştir. Süre uzatımına gerekçe olarak gösterilen bu durum mücbir sebeplerden veya idarenin sözleşmenin ifasına ilişkin öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesinden kaynaklanmamaktadır. İşin süresi, işe ait ilanda, ihale dokümanında ve sözleşmede 160 gün olarak belirlenmiş ve müteahhitin işin ilanına, şartnamesine ve sözleşmeye itirazı olmamıştır. İşe başladıktan sonra işin süresinin yetersizliği sebep gösterilerek ek süre verilmesi mümkün değildir.

Kaldı ki idarede sürenin ilanda ve şartnamede sehven eksik olarak belirlendiği kanaati oluşmuşsa 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uyarınca söz konusu yanlışlığın düzeltilmesi yoluna gidilmeliydi.

Bu nedenle ... Yapımı işinde, yükleniciye mevzuata aykırı olarak süre uzatımı verilerek gecikme cezası kesilmemesi sonucu oluşan ve ayrıntısı aşağıda gösterilen ... TL kamu zararının, Harcama Yetkilisi ..., Gerçekleştirme Görevlisi ..., Diğer Sorumlular ..., ..., 'a müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği
iřleyecek faizleri ile ve temyiz yolu açık olmak üzere
ödettirilmesine, oy birliđiyle,